

SLOVENE

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno " 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu " 40

Cene inseratom:
Enostopna petina vrsta mali
oglas po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, poslana itd.
po Din. 4 —.

Pri večjem naročilu popust.
Izbaja vsak dan izvezmeli
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; neizbrana pisma se ne
sprejema. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797.

Sestradena inteligenca.

Steber vsakega protiljudskega režima v Sloveniji in Hrvaški je bila in je še liberalna inteligenca, med njo do zadnjih časov po znatnem delu uradniška.

Ta inteligenca je bila vzgojena v nemško-fraigajstovskem duhu, se je smatrala za nekaj »višjega«, prezirala kmeta, rokodelca in delavca, pa tudi velikega podjetnika, ponašajoč se s svojo intelektualno izobrazbo in »naprednimi« idejami, dočim je imela vse druge stanove za nazadnjaške, materialistične in k večjemu službovanju gospodi rojene.

Toda dejanski razvoj je pokazal nekaj čisto drugega. Kmetstvo ljudstvo se je organiziralo, politično izobrazilo daleč nad »naprednega« inteligenta in se gmotno dvignilo; delavec se je stanovsko organiziral, postavil na čelo najnaprednejšim pokretom in se tudi materialno opomogel, rokodelci, obrtniki, industrijci, postaja prva velesila. Zadnji, najmanj pomenljivi ter gmotno najbolj zapostavljeni stan pa je danes baš uradništvo, kojega precejšnji del je konsekvantno sledil publicim geslom liberalizma.

Velik del te inteligence je tudi v novi državi z neverjetno duševno nepodviznostjo in naravnost topo zagrizenostjo v imenu demokratskih fraz o »nacionalnem edinstvu«, »napredni ideji« in »državotvornosti« podpiral režim. Ko je bilo treba zaradi »državnega edinstva« voliti demokrate, je ta inteligenca volila demokrate, ko je bilo kazalo voliti radikale, je volila radikale. In kaj ima danes od tega?

Radikali, ki so pri zadnjih volitvah obljubljali uradništvu zlata nebesa, obetali milijarde in je mamili k sebi, češ, ključ do državne kase dobi v roke srbska radikalija, ti radikali so to ubogo uradništvo nesramno ociganili. Najprej so radikali uradniški zakon predložili in en čas še lagali dalje, potem so se počasi umikali in zadevo v odbor zavlačevali, končno so se začeli izgovarjati na svoje kmete in zdaj je minister odkrito izjavil, da se zakon, kolikor se tiče izboljšanja gmotnega položaja, sploh ne bo mogel še uveljaviti, na vsak način pa ne v tisti meri, kakor je predlagano.

Najhujše pa je to, da je radikalna vlada obnem zvišala vse direktne davke, tako da bo po neizogibnem zakonu prevelike povzročanje proizvodnih stroškov na ramena konsumentov uradnik v kratkem stal pred še večjo draginjo življenjskih produktov — hkrati pa radikalni minister misli tudi že na zvišanje vseh indirektnih davkov!

Najmanj bodo seveda od tega prizadeti oni, ki »svoje« uradništvo vedno pošiljajo v boj za »napredne ideje«, to so tisti demokratski in radikalni veleburžuji, upravni svetniki in nacionalni akcionarji, ki jim je tisoč dinarjev toliko kot uradniku-proletarcu ena para.

Sicer pa uradništvo, zlasti prečansko, lahko tudi iz onih paragrafov uradniškega zakona, ki ne govorijo o materialnem položaju, in ki so bili v odboru od radikalov in demokratov sprejeti, izprevidi, koliko je režimu mar zanj. S paragrafom 4, točka 7, ki so jo odločno pobijali samo poslanci Jugoslovanskega kluba, se izključujejo iz državne službe vsi, ki ne trobijo z režimom, oziroma vsi, ki bi si upali javno izpovedati politično mišljenje, nasprotno sedanjemu ustavnemu stanju! Na ta način režim, ki itak ne razpolaga z zadostno kvalificiranim uradništvom, podi iz službe najboljše moči in bo mesto njih na podlagi paragrafa 17 poklical v državno službo kakšne srbijske napolalfabete. Sploh je ves namen vladnega načrta izgnati iz službe vse boljše, prečanske elemente in njihova mesta zasesti s korupciji dostopnimi služabniki srbijskega režima. In za ta režim je hodilo v ogenj toliko slovenskih uradnikov!

Hrvaška inteligenca je danes vsaj izprevidela. Kakor en mož se je združila in koraka skupaj s kmetstvom ljudstvom v boj za pravice hrvaškega naroda. Kajti drugega sredstva kakor enotna nacionalna ljudska fronta proti belgrajskim izkoriščevalcem, pljačkašem in korupcionalistom ni.

Osrednja uradniška organizacija v Belgradu ne pomeni nič, ker srbijska inteligenca, ki od neurejenosti uradniškega položaja le vleče zase profit, s prečani ni solidarna. Edini izhod je koncentracija vseh, ki še ljubijo slovenski narod, se niso svojemu ljudstvu še popolnoma odtujili in se čaršiji prodali, ter skupna borba ramo ob ramo s kmeti in delavci zoper belgrajske pljavke, ki državo smatrajo za svojo molzno kravo.

Ali bo isti del naše uradniške inteligence, ki se še do danes ni izpametoval, vsaj zdaj izpregledal? Ali se bo dal od svojih gospodov sleči do nagega? Ali bo pustil svoje otroke, da telesno in duševno od ne-

zadostnega prehranjenja propadajo? Ali bo pustil, da ga počasi izrinejo Srbijsanci, ki že preže na uradniška mesta v Sloveniji, in da bodo njegovi otroci morali v Ameriko? Ali bo še sledil onim, ki v »Slovenskem Narodu« danes pišejo, da naj vlada še bolj pretegne prečanom želodec, zaviti nad njimi bič in z despotizmom »izpremeni njihovo upornost v blagohotnost in navdušenje za državo?«

Mi smo uverjeni, da tudi v Sloveniji zmaga zdrav in pravi narodni čut, solidarnost vseh slojev našega ljudstva in odpranost vseh proti nasilju, brezvestnosti in korupciji, ki jo uganjajo mogotci v našem državnem središču.

Razprava o uradniškem zakonu.

6 POGlavJE SPREJETO.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Na današnji seji zakonodajnega odbora so razpravljali o 6. poglavju uradniškega zakona, ki govori o ocenjevanju uradnikov. Govorili so poslanci vseh opozicijskih skupin, odgovarjal je minister Trifković.

V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril dr. Hohnjec in zahteval pri členu 73, ki govori o centralnih in oblastnih komisijah za ocenjevanje uradnikov, da se izraz »oblastne« zamenja z besedo »pokrajinske«. Centralisti iz opozicije in vlade na ta predlog niso pristali. Pri členu 77. pobija govornik odredbo o zanesljivosti, po kateri mora biti uradnik ocenjen, kadar se odloča o njegovi stalnosti in potem vsako leto. Govornik je povdarjal, da je pojem zanesljivosti zelo širok in se lahko raztegne kakor kavčuk in zato se za njim skriva nov napad na uradništvo. Ako se v tem členu misli na vršitev službe, potem je ta člen nepotreben, ker soglašajo z drugim členom uradniškega zakona, ki govori o obnašanju uradnika v službi in njegovi marljivosti. Kot posebna točka se bo ta člen uporabljal edino v političnem smislu. V tem smislu bo stranka, ki bo na vladi,

imela priložnost, da zapostavlja uradnike, ki so pristasi drugih strank. Torej se nudi prilika zlorabljanja oblasti in uradnik bo postal orodje vlade, a ne države.

Večina je nato sprejela predlog, da se besedi »zanesljivost« doda »v službi«. Jugoslovanskemu klubu to ni bilo dovolj in je z vso ostalo opozicijo glasoval proti.

Nato je bilo 6. poglavje sprejeto z malimi spremembami. V razpravi je sodeloval tudi Svetozar Pribičević, ki je dokazoval, da se uradniški zakon ne bo mogel uveljaviti, ker se niso izvedeni zakoni, ki izvirajo iz vidovdanske ustave. Zvest ustavi zahteva v tem smislu dela in razjasnitve.

Minister Trifković je odgovarjal posebno na očitke, da s tem zakonom ne bo popravljeno gmotno stanje uradnikov, in izjavlja, da je ta zakonski predlog delo bivše koalicijske vlade, v kateri so bili tudi samostojni kmetje in demokrati. Nato so prešli na razpravo o 7. poglavju. Ker je priglasenih veliko govornikov, je bila seja ob 8. uri zaključena in se bo vršila prihodnja seja jutri ob 4. popoldne.

Pred aneksijo Reke?

Belgrad, 5. julija. (Izvirno.) Tu se govori, da so se odnosi med Italijo in Jugoslavijo v zadnjem času zelo poostriili. Smatrajo, da ni izključeno, da se medsebojna pogajanja prekinijo. V tem slučaju namerava Italija baje Reko anektirati.

Vpostava zvez z Rusijo?

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Zadnji čas se v političnih krogih mnogo govori o vpostavi zvez s sovjetsko Rusijo. Listi, ki so bili doslej protivni, so pričeli mnogo bolj prijazno pisati o Rusiji. V zvezo s tem se spravlja tudi prihod našega konzula v Odesi, Supićića, ki je bil v Rusiji od revolucije deslejš. Konzul je obiskal zunanega ministra dr. Ninčiča in po njegovem poročilu izgledajo stvari v Rusiji čisto drugače, kakor so se kazale v belgrajski javnosti. Zdi se, da bo prišlo do vpostave zvez z Rusijo. V prvi vrsti bi imela priti v Belgrad sovjetska trgovska misija, ki bi sklenila z našo državo trgovsko pogodbo. V zunanjem ministertvu so že pričeli s tozadevnimi pripravami.

DR. KOROŠEC.

Zagreb, 5. (Izv.) Danes zvečer je poval načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec skozi Zagreb na poti v Ljubljano, oziroma Celje.

Hrepenenje demokratov po koaliciji.

IZJAVA RADIKALNEGA MINISTRA.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Zadnji čas so začeli demokrati širiti vesti o demokratsko-radikalni koaliciji. Kar se tiče teh vesti, se je iz radikalnih krogov izvedelo, da niti najmanj ne odgovarjajo resnici. Po mišljenju radikalov koalicija ni potrebna in bi bila samo na škodo radikalom.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Povodom vesti o ponovnih pogajanjih s Stjepanom Radi-

ćem in o možnosti koalicije z demokrati je nek. aktivni član vlade izjavil: »Niti ena niti druga vest ne odgovarja trenutno resnici. Vlada je pričela nastopati proti Stjepanu Radiću proučivši podrobno vse razmere, od katerih razmer zavis, če bo z nastopanjem proti Radiću nadaljevala. Radikalna stranka je bila vedno za sporazum in se je zanj zavzemala. O koaliciji z demokrati ni niti govora.« — Sploh so zadnje Radićeve izjave zelo razburile tukajšnje politične kroge. »Samouprava« nadaljuje s priobčevanjem člankov, v katerih nečuvno napada Hrvate in Slovence in zahteva najostrejši režim proti njim. Radikalni klub se zelo zanima za bodoče sklepe vodstva SLS v Celju. Iz vsega držanja radikalov se razvidi, da jim ni vseeno, kaj da bo sklenilo vodstvo SLS.

Preiskava o atentatu na Pašića končana.

Belgrad, 5. (Izv.) Preiskovalni sodnik Rafailović je preiskavo o atentatu na Pašića dovršil in se bo atentator Radić izročil sodišču. Brata Radićevega, Stojana, so proglasili za nedolžnega in se mu je dovolilo, da se vrne v Zagreb v »Jugobanko«. Preiskava, ki jo je vodilo v Zagrebu 6 detektivov in 1 višji belgrajski policijski uradnik, da najdejo kakšno zvezo med hrvaškim avtonomističnim pokretom in atentatom, je imela popolnoma negativen uspeh.

UKINJENJE MLADINSKE OSKRBE!

Belgrad, 5. julija. (Izv.) Vlada je naročila vsem merodajnim oblastem, da se državna mladinska oskrba (zaštita djece) v teku 3 mesecev likvidira.

PRED VELIKO REDUKCIJO.

Belgrad, 5. julija. (Izvirno.) Veliki župani (1) zagrebški, splitski in sarajevski so vlado obvestili, da takoj pristopijo k redukciji vseh odvisnih oddelkov in njihovega osebja.

Zagrebska Orjuna in Hanao razpušчени.

Zagreb, 5. julija. (Izv.) Vlada je razpustila tukajšnje Orjuno in Hanao (Hrvaško narodno omladino) povodom včerajšnjih velikih izgrediv. (V Ljubljani pa toliko da se jim preteklo nedeljo ni podaril »Fleisszettel«, ko so grozili z atentati, kar pa bodo seveda zopet junaško tajili. Op. ur.)

Diplomatska obnova z Bolgarijo.

Praga, 5. julija. (Izv.) Češkoslovaški tiskovni urad poroča: Diplomatski zastopniki Češkoslovaške, Jugoslavije, Romunije in Grške v Sofiji so danes izročili bolgarski vladi enako se glaseče note, v katerih se naznanja, da se diplomatski odnosi naštetih držav z Bolgarijo obnavljajo.

Mala antanta.

Belgrad, 5. julija. (Izv.) »Tribuna« poroča, da se državni male antante sestanejo v Sinaji 20. t. m. in bodo tam razpravljali do 25. t. m. Po konferenci se podpiše pogodba med državami male antante in Poljsko.

Težave v ruhrskem vprašanju.

London, 5. julija. (Izv.) O sestanku belgijskega in francoskega poslanika z lordom Curzonem se drže vse podrobnosti v največji tajnosti. Kljub temu pa vedo dobro poučeni krogi povedati, da obstoje stare težave z rešitvijo ruhrskega vprašanja še nadalje. Belgijci so začeli ograjevati od njih zasedeno ruhrsko ozemlje z bodočjo žico.

Pariz, 5. julija. (Izv.) »Matin« piše, da namerava Anglija doseči s svojo akcijo v korist Nemčije zopetno vzpostavitev svojih starih trgovskih odnosov z Nemci.

EVHARISTIČNI KONGRES V PARIZU.

Pariz, 5. julija. (Izv.) — Danes je bil otvorjen evharistični kongres. Udeleženci so prišli iz vseh delov sveta.

POVRATEK MASARYKA.

Praga, 5. julija. (Izv.) Predsednik Masaryk se je vrnil danes s svojega potovanja.

PRAZNOVANJE HUSOVEGA DNE.

Moravska Ostrova, 5. julija. (Izv.) Kakor poroča »Socialdemokratische Korrespondenz«, je Zveza rudarjev predlagala Zvezi delodajalcev, naj se opusti praznovanje praznika sv. Cirila in Metoda, zato pa naj počiva delo dan kasneje na Husov dan. Delodajalci so ta predlog odbili in zahtevali, naj se dela oba dneva, nakar so delavci odgovorili, da bodo na Husov dan praznovali.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

Rim, 5. julija. (Izv.) Zbornica je sklicana za 9. septembra. Na dnevnem redu bo kot prva točka volivna reforma.

ITALIJANSKE PRITOŽBE.

Rim, 5. julija. (Izv.) »Giornale d'Italia« se pritožuje o slabem ravnanju z laškimi ladjami in pomorščaki, ki priplovejo v jugoslovansko ozemlje. Tako navaja list, da je 24. p. m. priplula v Šibenik laška ladja, katere niso pustili v pristanišče, čeprav je bila poškodovana. 1. julija pa so napadli mornarje na neki jadrnici.

ZAČETEK STAVK V NEMČIJL.

Berlin, 5. julija. (Izv.) Pri glasovanju kovinskih delavcev o štrajku se je velika večina izjavila za štrajk. Vsi stavbinski delavci so pričeli danes štrajkati.

VOJAŠKI VPOKLICI V TURČIJL.

Carigrad, 5. julija. (Izv.) Carigradska vlada je zopet vpoklicala letnike, ki so bili pred kratkim razoroženi.

ŽELEZNIŠKA NESREČA.

Pariz, 5. julija. (Izv.) Pri Diggel-u je trčil ekspresni vlak ob lokomotivo. Šest oseb je mrtvih, 7 pa težko ranjenih.

VELIKA TATVINA NA ŽELEZNICI.

Rim, 5. julija. (Izv.) Iz blagajne v brzo-vlaku, ki vozi od Vidma do Trsta, je bilo ukradenih 200.000 lir. O tatovih še nimajo nobenega sledu.

Iz zunanje politike.

* **Gonja proti don Sturzu.** Fašisti so otvorili silno kampanjo proti don Sturzu, da bi razbili edinstvo poplarske stranke in s tem vrgli ob tla najnevarnejšega nasprotnika njihove volivne reforme. Ker jim oficijelni Vatikan pri tem ni hotel pomagati, so vpregli sedaj razne poveljnice vatikanskih straž in druge konservativne katoliške odličnjake, da s svojimi imeni v javnosti nastopajo proti don Sturzu. Vsi liberalni listi — ne izvemši slovenske »Edinosti« — z naslado poročajo o teh napadih in napovedujejo gotov razcep, če ne popoln razcep ljudske stranke. Sturzu očitajo diktatorstvo v stranki in protinarodno politiko. Rimski parlament se snide najkasneje 9. t. m. Glavna točka zasedanja bo volivna reforma.

* **Približevanje Mažarske mali antanti.** Kakor znano, se zavzema bivši mažarski minister za zunanje zadeve dr. Gratz že delj časa po mažarskem tisku za politiko približevanja k mali antanti, kar naj bi se doseglo potom tesnejšega prijateljskega razmerja med Mažarsko in Čehoslovaško. To misel zastopa tudi predsednik Masaryk. Sedanja mažarska vlada z grofom Bethlenom na čelu pa temu načrtu ni preveč prijazna. Grof Bethlen je pristaš italijanske politike, ki podpira Mažarsko zato, da ustvari neko protiutež politiki male antante. Zato je prijateljstva med Mažarsko in Čehoslovaško sicer želeli, da pa je Čehoslovaška to prijateljstvo sama oteževala. Dr. Gratz proti tej izjavi zdaj po ogrskih listih polemizira, povdarja jo, da je čisto postransko, kdo je kriv, da ni med Mažarsko in Čehoslovaško še dosežen popoln sporazum. Bilo bi sploh napačno, če bi hotel kdo ta sporazum doseči s tem, da načne kakšno posamezno kočljivo vprašanje. Treba je iti čisto drugačno pot. Tudi se ne sme stremeti za prijateljstvom s Čehoslovaško zato, da bi se skušalo Čehoslovaško na ta način odtujiti Romuniji in Jugoslaviji. To bi bilo abotno početje. Treba je pristranskega razmerja do cele male antante. — Kampanja dr. Gratz proti Bethlenu je tem važnejša, ker ima v zbornici že precej pristašev, ki so proti Bethlenovi protiantantni politični smeri javno nastopili. Če bi koncepcija dr. Gratz zmagala in če njegova izvajanja najdejo med državami male antante ugoden odmev, bi bilo za konsolidacijo prilik v srednji Evropi jako veliko storjeno in bi se predvsem onemogočile intrige Italije.

* **Rusija na svetovnem pozorišču.** Ruska vlada se pogaja te dni v Tokiu z Japonsko glede trgovinske pogodbe. Pomovalci razmer trdijo, da se bodo pogajanja na vsak način ugodno končala. Obenem se vrše živahna pogajanja s francoskimi velepodjetniki. V Londonu se zopet zasede mesto trgovskega zastopnika Rusije pri angleški vladi, ker je spor med Anglijo in Rusijo zaradi ribarjenja na Murmanu in zaradi sovjetskih zastopnikov v Kabulu in Teheranu poravnani. Baje se Krasin na to mesto ne bo več povrnil, ampak bo namesto njega naznačen za London Joffe, ki se zdaj nahaja v Tokiu kot šef ruske delegacije. Ruska vlada se tudi pogaja z angleškimi velepodjetniki v zadevi eksploatacije arhangelskih gozdov in ribištva v Bellem morju.

* **Vesoljni pravoslavni patriarh,** ki ga je bila nedavno turkofilna tolpa v Carigradu dejansko napadla, se iz Carigrada izseli in poda začasno na goro Athos.

Politične vesti.

+ **Francosko-jugoslovanski kulturni odnosi.** »Les Amitiés Catholiques Françaises« (junjska številka) prinaša poročila iz Jugoslavije, iz katerega posnemamo sledeče: Naši odnosi z jugoslovanskimi katoličani niso nič menj pristrani nego oni, ki vladajo med nami in poljskimi ter čehoslovanskimi katoličani. Najprej je omeniti predavanja P. Arnou S. I. v Zagrebu in Ljubljani aprila meseca. V Parizu je g. Ivan Merc s pomočjo komiteja A. C. F. izdelal doktorsko tezo o »Vplivu liturgije na francoske pisatelje, počenši od Chateaubrianda do naših dni«, v kateri je pokazal globoko poznavanje francoskega slovtva. Tudi gđc. Pivec iz Ljubljane pripravlja doktorsko tezo o »Gospodarskem življenju v ilirskih provincih v letih 1809—1813«. Nato omenja razne članke »Narodne Politike«, zlasti pa članek dr. Janka Šimraka, ki je ostro grajal znano Radićevo germanofilsko izjavo in izjavi, da Hrvati so bili in ostanejo prijatelji Francije.

+ **Laški general Bencivenga mora biti nekaj v sorodu z gospodom glavnim urednikom »Slovenskega Naroda«, kajti najmenj vsak teden po enkrat ga citira, dodajajoč njegovim izvajanjem kakšen neslan komentar.** Topot si je pa izmislil nekaj bolj originalnega. Laški general, kateri jako pozorno čita »Slovenski Narod«, kakor »Narode« ponosno sam ugotavlja, je pisal v neki laški reviji, da Italija noče anektirati Slovenije in Hrvaške. To je general odgovoril na predloge srbskih listov, naj se Jugoslavija razdruži. Ker je »Narode« dvomil, da general Bencivenga to resno misli, mu je zdaj prijazen general kategorično odgovoril, da Italija v slučaju amputacije naših krajev ne mara. »Narode«, v kojevo možganih nezasišane ideje kar bliskajo, je iz tega naredil, čujte, kaj: da je general s tem člankom dal košarico — dr. Korošcu in Radiću, ki Slovenijo in Hrvaško Italiji že dolgo ponujata! Niti Korošec, niti Radić ne pišeta in nista nikoli o amputaciji pisala, pač pa se »Narode« o njej neprestano blede, tako da ponatiskuje prav vsako besedo, ki jo o tem piše belgrajski tisk. Tudi je ravno »Narode« tisti, ki neprestano oznanja, da bo Slovenija v takem slučaju pripadla Italiji, tako da se je to celo generalu Bencivengi zdelo preumno. Kar naenkrat pa je vsega tega kriv dr. Korošec! Kajpa, »Slovenski Narod« je namreč izvedel, da obstojata v SLS dve struji, in sicer ena, »ki je zelo močna, in zagovarja misel, da bi se Slovenija združila z Italijo«, in druga, »ki misli na državno skupnost z avstrijsko republiko.« — Ata »Narode« so gotovo zopet dolgo sedeli pri Mačku, kjer jih je nekdo, gotovo kakšen klerikalec, prav grdo potegnul. Iz tega pa potem »Slovenski Narod« dela uvodnike. Da morejo gg. upravni svetniki »Narodne tiskarne« podpirati tak šmonces!

+ **Lastno sramoto** ponatiskuje današnji »Narode«. Nekdo mu je namreč pisal pismo, v katerem bere pošteno levite belgrajskim plačkalšem in njihovim podreptnikom v Sloveniji. Namesto da bi si »Narode« vzel to k srcu in skril, pa zdaj pismo še ponatiskuje. Da bodo še naši bravci vedeli, kako sodi mož iz ljudstva o »Narodovem« petolizništvu, hočemo se mi ponatisniti najboljša mesta iz njega, kakor jih posnemamo po »Narodu«: Iz bratske ljubezni in zaradi narodnega edinstva nas Srbijanci uklepajo v verige, iz bratske ljubezni in zaradi narodnega edinstva nam nastavljajo nož na vrat... Vsega tega krive pa so v prvi vrsti robske duše iz Slovenije: liberalci in našemljeni radikali (prelevljeni iz liberalcev),

petolizniki, podreptniki in koritarji, ki nas na vse mogoče načine obrekujejo pred celim svetom, ščujejo Srbe na nas kakor lovec psa na divjačino. Ta prokleta jara inteligenca v Sloveniji je prava zalega..., ki je ostudnejša od vsake razbojniške tolpe. Pod krinko narodnega edinstva se valja v prahu pred Srbi in dela sramoto Sloveniji. Njih satansko delo pa se bo nad njimi grozovito maščevalo, ko jih bo zgodovina mrcvarila in ljudstvo preklinjalo... Krepko, toda resnico je mož povedati »Slov. Narod«. »Narode« naj pa tudi nadalje priobčuje taka pisma, če jih bo še dobival. Boljše »Slovenski Narod« ne more fotografirati samega sabel!

+ **Drage skrinje.** V proračunskih dvanajstinalah se nahajajo mnoge zelo zanimive postavke. Zaenkrat se je ustavilo naše oko ob sledeči: 75000 dinarjev za »dviganje skrinj, v katerih se je nahajala razna zapuščina rajnega kralja Nikole črnogorskega«. To so morale te skrinje biti težke ali pa so bile zakopane par stotisoč metrov pod zemljo!

+ **Čičerinova nota dr. Ninčiču.** Čičerin je naslovil na dr. Ninčiča note, v kateri protestira proti razprodaji blaga, založenega v petrogradski zastavni banki, ki ga je bil odnesel s seboj z Rusije general Wrangel. Čičerin ugotavlja, da je to blago deloma ruska državna, deloma pa privatna lastnina in zato je Wrangel, ki to blago prodaja v Jugoslaviji z vednostjo in z dovoljenjem jugoslovanske vlade, zakrivil navaden rop. Čičerin protestira, da jugoslovanska vlada razprodaja tega blaga (ki se vrši večinoma v Kotoru, op. ur.), ni preprečila, in poziva dr. Ninčiča, naj vsaj nadaljno razprodajo tega blaga prepove in ustavi.

Kongres učiteljstva meščanskih šol.

Dne 5. julija 1923 ob osmih zjutraj se je ob veliki udeležbi pričelo glavno zborovanje »Saveza udruženja nastavnika grad-janskih šol« v kraljevini SHS. Otvoril in vodil ga je predsednik Zveze direktor Kovačević iz Zagreba. Za pokrajinsko upravo Slovenije je pozdravil zborovalce g. dr. Bezjak, nakar je govoril kratek govor narodni poslanec Gjorgjevič. Blagajniško in tajniško poročilo je podal tudi g. Kovačević. Nato so sledili referati o enotnem učnem načrtu za meščanske šole v kraljevini SHS s posebnim ozirom na šole industrijskega značaja. Ravnatelj Josip Brinar iz Celja je referiral o predmetih: jezik, zemljepis in zgodovina; ravnatelj Dragotin Humek iz Maribora o predmetih: prostoročno risanje, geometrija in geometrijsko risanje ter o deških ročnih delih; o istih predmetih z ozirom na dekliške meščanske šole je poročala strok. učiteljica iz Maribora Jela Levstikova. Strok. učitelj iz Maribora Josip Hergouth je referiral o učnih predmetih: prirodopis, prirodoslovje, higijena, računstvo, knjigovodstvo in korespondenca. O petju, o glasbi je poročala strok. učiteljica Frida Špecler iz Ljubljane. Referat prof. dr. Ljud. Pivka, kateri ni prišel osebno na kongres, se bo objavil v Zvezinem glasilu. Končno je poročal univ. docent dr. Franjo Higy Mandić iz Zagreba o enotni izobrazbi učiteljstva meščanskih šol.

Zborovalci so nato sklenili več resolucij glede na gmotno stanje učiteljstva meščanskih šol, sklenili odposlati pozdravno brzojavko ministru prosvete Trifunoviću in udanostno brzojavko kralju in kraljici. Sklenilo se je, da bo zboroval bodóče leto III. kongres jugoslovanskega učiteljstva meščanskih šol v Novem Sadu. Zborovalci

so končno zapeli vse tri narodne himne, nakar je g. Kovačević zaključil kongres.

Dnevne novice.

— **Zadnji čas je, da se prigrasite za udeležbo na evharističnem kongresu v Zagrebu.** Do 15. julija hoče imeti zagrebški pripravljalni odbor naznanjene vse, ki želijo, da se jim preskrbi stanovanje in hrana. Prosimo, da se v nedeljo še malo poagita za udeležbo, po nedelji pa takoj pošljejo imena udeležencev z vsemi potrebnimi podatki in s plačilom za izkaznico (10 Din) in hrano vred škofijski pisarni v Ljubljani oziroma v Mariboru. V Ljubljani sprejema prigrase »Dobrodelna pisarnica« Poljanski nasip 10. Da ne bo zmote, vsake enkrat povedano: polovična voz-nina je dovoljena na vseh progah državne in južne železnice. Posebni vlak gre iz Ljubljane, in če bo dovolj udeležencev, tudi iz Maribora ali Celja, v soboto zjutraj; za tiste, ki v soboto ne morejo, pa v nedeljo zjutraj. Po tem, kdaj bo kdo šel, naj vsak presodi, kolikokrat hoče imeti obed, ako ga sploh hoče imeti: eno kosilo (13 Din), ali dve kosili in eno večerjo (13 + 13 + 10). — V spodbudo bodi povedano, da se jih je v Ljubljani od ene same kongregacije prigrasilo za udeležbo blizu 50. Od povsod naj bi šla vsaj deputacija z zastavo! Posebno je želeli mnogo pevcev, da bomo imeli lep pevski zbor. Godba je zagotovljena. Upati je torej, da nastopimo častno.

— **Ustavitev dela v večših papirnicah.** V večerajšnji številki smo objavili vest, da ustavi papirnica v Vevčah delo za teden dni, pozneje pa, da se bode delalo le v omejenem obsegu. — Ker nimamo vpogleda v posle tovarniškega vodstva, je res nekoliko težko ugotoviti, je li ta ukrep v istini posledica pomanjkanja dela ali pa je morda v kaki zvezi z reformo carinske tarife, ki se baš sedaj zaključuje. Kakor znano, zahteva domača papirna industrija znatno zvišanje uvozne carine na inozemski papir (sedaj Din 1.35 za kg) dočim vztrajajo tiskarne — zlasti z ozirom na že itak drage časopise — na tem, da ostane vsaj dosedanja uvozna carina. — Ako se carina na inozemski papir zviša, bodo sicer domače papirnice polno zaposlene, cene domačega papirja bodo pa, če ne takoj, pa v doglednem času tako poskočile, da bo marsikateri časopis moral nehati izhajati. — Po našem mnenju bi imele domače papirnice dovelj naročil in bi lahko konkurirale z inozemstvom, ako bi se zadovoljile z nekoliko manjšim dobičkom in prilagodile cene papirja svetovnim cenam. Zakaj bi baš v Jugoslaviji moral biti papir najdražji?

— **Slaba šala.** Zavarovalnica proti ne-zgodam je pred vojno priznala nekemu strojnemu delavcu, ki mu je stroj odtrgal prst na roki, K 8.30 mesečne odškodnine in to odškodnino dobiva mož tudi še danes. Za ta denar je v tistih časih dobil človek že par čevljev ali 4 srjace ali pa če hočete 10 litrov vina. Danes mu od te vsote — od-bivši pristojbino za pošto in priboljšek pismonoši — ostane ravno še za dve žemlji. Knjigovodstvo in odpošiljatev teh 8 K 30 pa stane nedvomno neprimerno več, nego zna-ša cela odškodnina. Potemtakem je izplačevanje odškodnine v tej višini v resnici slaba šala.

— **Važna iznajdba.** »Slov. Narod« poroča po subotški »Večerni pošti« o izumu novega stroja za plinaro, s pomočjo katerega se lahko uspešno uporablja naš domači črni premog za produciranje gorilnega plina tako, da je plinarna popolnoma neodvisna od inozemstva. — Ata »Narode« so zopet dolgo časa spali, ker sicer bi morali vedeti, da

Edgar Allan Poe:

Znameniti doživljaji Arturja Gordona Pyma.

(Dalje.)

Zaman so možgani pretuhtavali tisoč nes pametnih načinov, kako priti do luči s sredstvi, ki bi si jih zmisli opija pijani, kadar vsako sredstvo izmenoma zgleda najpametnejše in najnespametnejše, prav kakor izmenoma zaplapolata mišljenje ter fantazija logično in se odrivata, naposled mi je prišla misel, ki je zgledala razumna in upravičeno sem se čudil, da je nisem že prej našel. Priložil sem list na hrbet knjige in na njem nabral fosforja. Nato sem vse skupaj hitro močno premiel, — hipoma je posijala čista luč preko lista, in če bi bilo le kaj napisanega na listu — brez truda bi lahko prečital. Ni pa bilo zloga na njem — zrl sem na netolažilen, bel list; v nekaj sekundah je prešla luč in ž njo je zamrl ves pogum v duši.

Ze večkrat sem povdarjal, da je bil moj duh v stanju, ki je mejil na slaboum-nost. Gotovo so nastopile v presledkih do-be popolne razumnosti, včasih, četudi po-redko, celo delci energije. Več dni že sem vdihaval skoro okuženo ozračje podladje na kitolovcu! Vode sem imel ves čas le pičlo mero. Zadnjih 14, 15 ur sem prebil brez vode in spanca. Hranil sem se novečini z

razburljivimi osoljenimi jedili, posebno po izgubi ovčjega stegna. V ostalem pa sem živel od prepečenca, ki ga pa vsled zatek-lega in izsušenega grla nisem mogel pož-rati. Mrazilo me je močno, bil sem sploh opasno bolan. Tako je torej opravičljivo, da sem preležal mnogo ur v popolni brez-upnosti, preden mi je prišlo na um, da sem pregledal le eno stran lista! Ne bom popi-soval srditosti (jeza je bila poglaviti ob-čutek), ki jo je vzbudilo hipno spoznanje nezasišane neumnosti! Napaka seveda ne bi bila tako pomembna, če ne bi v neum-nosti in nepremišljenosti list strgal na drobne kose in ga razmetal kdove kam.

Tigrova prebrisanost me je rešila iz najhujše stiske. Po dolgem iskanju sem našel krpico pisma; pomolil sem jo prav pod nos in mu skušal razložiti, da naj poišče ostale delce. Na moje začudenje (nisem ga namreč nikdar učil običajnih spretnosti), je takoj zapopadel, malo povohal in kmalu staknil velik del pisma. Prinesel mi ga je, se malo odpočil, podrgnil z nosom ob moje roko in očitno čakal pohvale. Pobožal sem ga po glavi in tako je spet šel iskat. V par minutah se je vrnil z velikim kosom; zdaj je bil list cel, kajti očitno sem ga strgal le na tri dele. Na srečo sem takoj našel fosforjeve ostanke; negotov sij je že iz-hajal iz njih. Nesreča me je naučila previd-nosti in delj časa sem porabil v premislek. Skoro gotovo je bila napisana tista stran

lista, ki je še nisem preiskal; ampak kate-ra je to bila? Tudi če bi sestavljal koščke popolnoma točno, bi še ne mogel sklepati v tem oziru, dasi sem bil prepričan, da so vse besede (če jih je sploh kaj bilo) na eni in isti strani lista in v pravi zvezi. Prva po-treba je bila, da se pojasni dvomljiva toč-ka; kajti preostali fosfor ne bi zalegel še za tretji poskus. Zopet sem položil list na knjigo in par minut tuhtal. Nazadnje sem si mislil, da se bo popisana stran po neglad-kosti razločevala od prazne. Sklenil sem poskusiti in prešel jako pazno s prstom vrh-no stran. Vendar ni bilo nič čutiti. Obrnil sem list. Zopet sem ga previdno pretipaval s kazalcem in kmalu opazil, da sledi prstu lahen sij. Vedel sem, da izvira iz najmanj-ših fosforjevih delcev, ki so ostali še od prej, ko sem list bil pokril s fosforjem. To-rej je bila le sprednja stran popisana (če je sploh bila). Zopet sem obrnil list in ga istotako prešel; kakor preje se je pokazal sij in zdaj je bilo opaziti več vrstic visoke pisave in sicer z rdečim črnilom. Sij je bil dosti močan, vendar je v trenutku izginil. Bilo bi pa dovolj časa, prečitati vse tri stav-ke (kajti trije so bili), če ne bi bil tako sil-no razburjen. V prenapetosti, željen vse na-enkrat prečitati, sem ugledal le zadnje be-sede, ki so se glasile: »... — če ti je živ-ljenje drago, ostani tiho v skrivališču.«

Če pa ni bilo mogoče prečitati vse vse-bino pisma in spoznati ves pomen prijate-

ljevega svarila, bi me odkritje nezasišanih grozodejstev ne napolnilo niti z desetino mučne in obenem skrivnostne groze, ki jo je vzbudil odlomek prijateljevega opomina. »Kri«, predvsem ta beseda — beseda, vse-lej tako nasičena skrivnosti, strahot in trp-ljenja — kako trikrat pomembna je bila zdaj, kako težko in hladno (brez zveze z drugimi, predidnimi besedami, ki bi jo po-bližje določile ali pa pojasnile), je padel nedolžni zlog v najskrivnejše globine du-še, sredi globoke trudne ozke ječe!

Augustus je imel gotovo zadosten vzrok, da je želel, naj ostanem skrit in stuhtal sem jih tisoč, nisem pa prišel na povelj-no uganjinko rešitev. Malo trenutkov, pre-den sem šel poslednjikrat k loputi in pre-den je Tigrovo čudno obnašanje vzbudilo moje pozornost, sem sklenil, da se za vsako ceno pokažem na krovu, ali pa, če bi se mi to še ne posrečilo takoj, se prerinem skoz razpoko. Ker sem bil precej gotov, da dose-žem svoj cilj na ta ali oni način, sem imel tudi zadosti poguma, da se mprenesel ob-upni položaj. Par besedi pa, ki sem jih pre-čital, so mi ugrabile zadnje upanje in prvič sem občutil vso strašno usodo. V izbruhu obupa sem se vrgel spet na žimnico; ležal sem gotovo noč in dan nekako v omotici, ki je prestala le v kratkih trenutkih razum-nosti in spomina.

(Dalje.)

omenjeni izum že dalj časa izrablja mariborska plinarna in ga bo v kratkem času začela izrabljati tudi ljubljanska plinarna. O tej iznajdbi so že svoj čas pisali vsi slovenski listi, samo ata »Narode« so spali.

— Obsodba Rašinskega morilca. Dne 4. t. m. se je pred državnim sodiščem v Pragi vršila razprava proti Josipu Soupalu, ki je dne 5. januarja streljal na ministra dr. Rašina. Soupal je bil obsojen na 18 let težke ječe, poostrene s postom in temnico na dan atentata.

— Nova vojašnica v Skoplju. Za zgradbo nove velike vojašnice v Skoplju je dovolilo vojno ministrstvo kredit v znesku 2 milijonov dinarjev. — Radovedni smo, če je dovoljen tudi kakšen kredit za izplačilo najemnine za uporabo nekdanje belgijske in artiljerijske vojašnice v Ljubljani. Ljubljanski občini kot lastnici belgijske vojašnice bi izplačana najemnina zelo prav prišla.

— Taksa za izvoške in avtomobile v Zagrebu. Za izvoške in avtomobile, ki imajo taksometre, je določila zagrebska občina sledeče takse: Za prvih 666 metrov vožnje znaša taksa 1 dinar 20 para, pomnoženo s 15, za vsakih nadaljnjih 333 metrov pa 20 par za vožnje, za avtomobile pa 30 par več, seveda tudi pomnoženo s 15 (z ozirom na današnje valutno razmerje). Izvoške sme torej računati za 1 kilometer vožnje okroglo 20 dinarjev, avtotaksi pa 25 dinarjev. Za več kilometrov seveda primerno več.

— Čehoslovaška gimnazija v Petrovcu. V nedeljo so položili temeljni kamen za zgradbo češke gimnazije v Petrovcu. Za zgradbo je dovolila češka vlada 1 milijon čeških kron podpore (skoro 3 milijone dinarjev). Slavnosti je prisostvovalo nad 10 tisoč Slovkov iz Vojvodine. (Petrovac leži severozapadno od Novega Sada.)

— Prvi direktni vlak Varšava—Trst. 25. junija se je pripeljal v Trst prvi direktni vlak iz Varšave. Direktni vlak bo vozil sprva vsaka dva tedna, če pa se bo pokazala potreba, bo vozil tedensko. Vlak je namenjen v prvi vrsti za prevoz izseljencev iz Poljske v Ameriko.

— Umrl je dne 30. junija v Podsmrečju pri Blagovici Ivan Bergant po dolgi in mučni bolezni, katero si je nakopal v vojni. Bil je dober mladenič, star šele 25 let. Naj v miru počiva!

— Rezervni častniki bivših bosanskih polkov se naprošajo, da pošljejo svoje naslove kakor tudi naslove poznanih tovarišev najkasneje do 15. julija 1923 na: Janko Jarec, revident Mestne elektrarne, Ljubljana. Na zadnjem sestanku ljubljanskih tovarišev se je namreč sklenilo, ustanoviti klub bivših Bosancev v svrhu obnove in poglabljanja tovarištva in prijateljstva. Naslove nujno rabimo, da zamoremo pisмено obvestiti vse tovariše radi sestanka, ki se ima vršiti koncem julija oziroma začetka avgusta 1923.

— Prostovoljno gasilno društvo Vič—Glince se marljivo pripravlja na proslavo 50 letnice, katero praznuje v nedeljo 8. t. m. združeno z župnim izletom ljubljanske gasilske župe. Popoldne se vrši slavnost, popoldne pa velika ljudska veselica v gostilni pri Pavliču na Glincah. Vsa gorenjska in dolenska gasilna društva pa obveščamo, da nam državna železnica žal ni dovolila polovične vožnje.

— Vrhnika. V nedeljo 8. julija, ob neugodnem vremenu 15. julija priredi vrhniško gasilno društvo vrtno veselico ob glavni cesti blizu kolodvora v prostorih tovariša g. Josipa Jelovčiča, župnega načelnika na Vrhniku. Pri veselici sodeluje godbeni orkester iz Šiške. Za zabavo, dobro jedajo in pijačo je najbolje preskrbljeno. Odhod iz Ljubljane ob 12.50 uri popoldne.

— Velika tatvina v Novem Sadu. V noč od 30. junija na 1. julija so neznan zlikovec vlomili v kavarno g. Prodanoviča v Novem Sadu in odnesli vrednostnih papirjev za 100 tisoč dinarjev in 40 tisoč dinarjev gotovine.

Višek fine mehanike stroja »Stoewer«. Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-I.

Ustanovni občni zbor »Strokovne zveze javnih nameščencev«.

V sredo, dne 11. julija 1923 se nadaljuje ustanovni občni zbor zveze v prostoru (klet) konsumnega društva, Kongresni trg 2. Začetek točno ob 8. zvečer.

Ker se občni zbor radi obsežnega programa dne 4. t. m. ni mogel zaključiti, je bilo soglasno sklenjeno, da se zborovanje dne 11. t. m. nadaljuje in sicer se obravnava točki: 3. Določitev prispevkov in podpor in 5. Slučajnosti. Vse druge točke so bile obravnavane in sprejete. Nadaljevanje se vrši ob vsakem številu navzočih članov.

Pripomni se ponovno, da znaša kadencijska doba za one člane, kateri pristopijo do občnega zbora samo tri mesece, nasprotno pa za one po obnem zboru pristopivše 6 mesecev. To velja do vključitve 11. julija 1923 ter se občnega zbora lahko udeleži tudi oni javni nameščencev, kateri pristopi tik pred ali med nadaljevanjem zboru. — Kdor želi pristopiti, naj se zgleda v »Jugoslovanski strokovni zvezi« v Ljubljani, Stari trg 2-I., izpolni in podpiše pristop-

nico ter plača pristopnino 5 Din in (do končnega občnega zbora) prispevek 5 Din. Priglasijo se sprejemajo in potrebna navodila oziroma pojasnila se dajejo vsak dan od 8.—12. in 15.—17. ure.

Člane in prijatelje naše zveze prosimo, da svoje znanice — javne nameščence vneta vabijo v smislu pravil k pristopu, kajti v združitvi je bodočnost! — Načelstvo.

Štajerske novice.

Šod severne meje. V Apaški kotlini se bodo vršile dne 22. julija t. l. obč. volitve. V nekaterih občinah je večina prebivalstva tujerodcev in sicer Nemcev. Zadnji delajo s polno paro, da nam odvzamejo zadnjega slovenskega župana in odbornike, vsaj v nekaterih občinah je tako. Če jim ne pomagamo demagogija, obetajo ljudstvu, da bo njihov poslanec Schauer vse dosegel. To je sicer naravni boj ob času volitev, nenaravno in sramotno pa je, da agitirajo, informirajo ter z vsemi sredstvi podpirajo vsenemške kandidate ter velenemsko idejo nekateri naši — naši narodnjaki, rojeni Slovenci, in celo državni nastavljenici. Ti brezvestni ljudje vodijo po občinah velenemške kandidate, sestavljajo njihove liste proti slovenskim in tudi kempromisnim, s katerimi upamo saj nekaj slovenskih zastopnikov pridobiti.

Ako ne boste vi vsi plačanci kmalu nehali s takim ostudnim delom, bomo objavili imena. Kriva pa je tudi naša višja oblast, da smo Slovenci tukaj vedno večji siromaki, da nas zopet Nemci zasmehujejo in sovražijo in sicer zato, ker nam pošilja nesposobno, neizkušeno osebje, ki omogoča, da se dogajajo take žalostne stvari ob meji v korist Nemcev. Nekateri uradi in oblasti podpirajo naravnost tujerodce, zapostavljajo lastne brate itd. Velenemški kapital ubija slovenske denarne zavode in zadržuje število sploh, avstr. državljani so načelniki, oni imajo besedo, koruptni Nemci izkoriščajo državna posestva, prodajajo drva v inozemstvo itd. Tako se gospodari pri nas. Seveda se temu ni čuditi, saj se vzdržuje sedanja vladna večina v Belgradu s pomočjo nemških poslancev.

Š Rogaska Slatina. Na zdravljenje je semkaj dospel zagrebski nadškof g. Ante Bauer.

Š Celje. Pevski zbor, odsek Kat. izobr. društva v Celju gre dne 8. t. m. v slučaju lepega vremena na goro Oliko. Ob 11. uri je sv. maša, pri kateri poje polnoštevilni zbor.

Š Pogreb v Mariboru umrlega hotelirja g. Franja Jančerja se je vršil ob veliki udeležbi dne 4. julija popoldne. Pogreb je vodil č. g. kanonik in stolni župnik Moravec. Rajni je bil pri vseh volitvah zvest volilec SLS. Naročen je bil na vse časopise naše stranke. Blag mu spomin!

Š Sestanek krščansko-socialnega delavstva v Mariboru in okolici se vrši v petek, 6. julija zvečer ob pol 7. uri v Mariboru v dvorani kat. rokodelskih pomočnikov. Poroča narodni poslanec Fr. Zebot.

Š Seja občinskega sveta mariborskega se vrši danes v petek 6. julija zvečer.

Š Dobrodelno loterije Gradbene akcije v Mariboru poljedelsko ministrstvo zopet ni dovolilo in sicer z izgovorom, da take loterije in srečolovi škodujejo državnim razrednim loterijam. Vidi se, da balkanizem še ne bo tako kmalu izumrl.

Š Neprestano deževje in povodnji so uničili na Štajerskem ogromne množine sena. Cele doline so poplavljenе z blatom. Škoda znaša mnogo milijonov.

Š Aretacija prepeškega orjuna v Mariboru. Ker je napadel polteljskega nadsv. g. Kerševana na zelo surov način in »rozil« z bombami je bil 3. t. m. v Mariboru aretiran revident južne železnice Ivan Škerjanc. Aretiranec je znan kot velik nasilnež in je bil zaprt več tednov radi napada na Cirilovo tiskarno in radi dogodkov v Ptuj. Sedaj so ga izročili v zapore okrožne sodnije v Mariboru. Škerjanc, ki je sedaj glavni Orjunc, je bil svoj čas v Trstu kandidat nemške stranke in se je zval Johann Skerianitz.

Š Ubegli dečki. 12 letni ljudskošolski učenec Rudolf Kiesliger v Mariboru je dobil koncem leta zelo slabo izpričevalo. Ker se je »al očeta, se je dogovoril š z dvema drugima svojima tovarišema ter so skupaj neznano kam pobeignili.

Š Vtopljenec v Dravi. Pri Želovcih v ptujski okolici so potopili iz vode moško truplo, katero je moralo biti že več tednov v vodi. Vtopljenec je bil 30—40 let star, črnih las, rujavih brk in na glavi je imel obronek od stare, zaceljene rane.

Gospodarstvo.

BORZA.

Zagreb, 5. julija. (Izv.) Devize: Berlin 0.0560—0.0580, Italija 4.12—4.15, London 437—432, New York 93.75—94.25, Pariz 5.55—5.60, Praga 2.86—2.88, Dunaj 0.1335—0.1345, Zürich 16.35—16.45.

Curih, 5. julija. (Izvirno.) Devize: Pešta 0.0660, Berlin 0.0032, Italija 24.90, London 26.29, New York 577.50, Pariz 33.90, Praga 17.40, Dunaj 0.0081%, Sofija 5.80, Belgrad 6.15, Varšava 0.0050. — Valute: 0.008175.

g Žitni trg. Na novosadski produktni borzi notirajo žitu sledeče cene: pšenica 346 dinarjev, ječmen 290—295 Din, oves 310 Din, ječmen 290—295 Din, oves 310 Din, koruza 280—287.50 Din, beli fižol 700 Din, pšenična moka št. 0 662.50 Din, št. 2 612—614 Din, št. 5 565 Din, št. 6 495 Din, mekinje 135 Din. — Tendence nespremenjena.

g Prodekulja rudnikov v Sloveniji je znašala l. 1922 za 310,880.317 Din premoga, odnosno ruda (za 154,096.774 Din več kot l. 1921), a vrednost produkije topilnic in tovarn, ki imajo z rudami opravka, 72,882.296 dinarjev.

g Čebelarstva razstava v Sarajevu. Tekom meseca septembra se vrši v Sarajevu velika čebelarstva razstava, katere se udeležijo čebelarji cele države. Razstavo subvencionira državna razredna loterija s 25.000 dinarji.

g Dvig tujih plačilnih sredstev na naših borzah. Na zagrebski in belgrajski borzi so se zadnje dni tuja plačilna sredstva dvignila, in to vsled padca našega dinarja v Curihu in vsled dviga Londona, Amerike, Dunaja in Prage. Vsa tuja plačilna sredstva so dalje zelo ovrsta.

g Premovanje konj. Konjerejski odsek 2 kmetijske družbe za Slovenijo (bivše Štajersko in Prekmurje) priredi letošnje premovanje plemenskih konj 16. julija ob 9. uri pri Sv. Lenartu za sodni okraj Sv. Lenart 17. julija ob 14. uri v Spodnji Polskavi za sodne okraje Maribor in Slovenska Bistrica, 18. julija ob 8. uri za Ptuj, 23. julija ob 8. uri v Ormožu za Ormož, 24. julija ob 8. uri za Ljutomer, 25. julija ob 8. uri v Beltincih za celo Prekmurje, 26. julija ob 8. uri v Gornji Radgoni za Apaško kotlino; 30. julija Šmarje pri Jelšah ob 9. uri za sodni okraj Šmarje in občine Sv. Jurij ob južni železnici in Sv. Jurij okolica iz sodnega okraja Celje, ter 31. julija ob 9. uri za sodne okraje Celje in Vransko v Zalcu. V Ljutomeru se bodo upoštevale le toplokrvne pasme, v Ptuj in Spodnji Polskavi toplo in mrzlokrvne pasme, v vseh drugih krajih pa le mrzlokrvne pasme.

g Cene sena in slami. Novo seno stane na mariborskem trgu 100 kg 350—400 K, slama (stara) 280—300 K.

g Žetev v Posavslaviji se je v Sremski Vojvodini na posameznih mestih že pričela. Izgledi so zelo dobri, vendar sodijo, da bodo cene žitu padle šele, ko se bo novo žito pričelo razprodajati.

g Izvozni krediti Narodne banke. Kakor poročajo iz krogov Narodne banke, bo pričela dajati izvozne kredite bankam in izvoznikom šele 1. avgusta. — Sodi se, da bo naš izvoz v jeseni zelo velik.

g Živinski semenj v Zagrebu dne 4. t. m. je bil zelo dobro obiskan. Promet je bil živahen, goveje živine mnogo. Bosanski voli I. vrste so se plačevali od 11 do 12 Din, II. vrste 7.50—10 Din, III. vrste 6.50—7.50 Din. — Domači voli I. vrste od 14—14.50 Din kilogram žive teže. Teleta I. vrste od 15—15.75 dinarjev, II. vrste od 12.50—13 Din kilogram žive teže. Prešiči I. vrste 25 Din, II. vrste 21.50 Din, III. vrste 20—20.50 Din za kilogram žive teže.

g Cenitev mažarske žetve. Kakor posnemamo iz uradnih podatkov mažarskega poljedelskega ministrstva se cenijo letošnja žetev približno na 16 milijonov meterskih stotov pšenice in 6 milijonov meterskih stotov ječmena.

g Draginja na Ogrskem. Vsled padca ogrske krone cene živin na Ogrskem silno rastejo. Kilogram masti velja 5700 ogrskih kron, govedina je po 3000 do 3300 kron, svinjina pa 3500 kron, salama po 5000 kron. — Ker je 100 dinarjev vrednih 9500 naših kron, si vsak lahko preračuna cene blaga na Ogrskem v našo veljavo.

g Vinski semenj v Zagrebu. Na zagrebski borzi se je vršil 4. t. m. prvi vinski semenj. Vinski semenj se vrši vsako prvo sredo v mesecu. Zanimanje za semenj je veliko. Prihodnji vinski semenj se vrši 8. avgusta.

g Poljska prepovedala izvoz surovih kož. Z 18. junijem je Poljska prepovedala izvoz govejih, konjskih in ovčjih surovih kož.

Ljubljanske novice.

Ij Mestni ženski licej in »Jutro«. Včerajšnji »Jutro« je kar vse iz sebe, ker je slisalo nekaj zvoniti o opustitvi mestnega dekliškega liceja v Ljubljani in je v svojem strahu, da se to res zgodi, naslikalo v svojem včeršnjem uvodniku svojim zvestim ovčkam tako velikega »klerikalnega zmaja«, da ta še repa ni mogel spraviti pod streho Jugosl. tiskarne, kamoli da bi ves zlezal pod krov. Stvar pa ni tako huda, kakor jo slika »Jutro«, in sicer ni huda ne zaradi baje ogrožene ženske izobrazbe in ne zaradi razmaha »klerikalizma«. Kakor smo se informirali, ne obstoja tozadevno namreč še noben sklep občinskega sveta, kar je že zelo pomirjevalno. Drugič: Je že res, da je imela mestna občina ljubljanska nekaj vsaj nekoliko moralne dolžnosti poskrbeti za višjo izobrazbo slovenskih deklic v slovenskem jeziku, toda danes, ko imamo narodno državo, je pač stvar narodne države skrbeti za primerno vzgojo deklic v na-

rodnem duhu in ne več stvar mestne občine ljubljanske. Dalje: Takrat, ko je mestna občina ustanovila svoj ženski licej, še ni bila dana deklicam možnost obiska državnih srednjih šol vseh vrst kot pa danes, ko deklice lahko obiskujejo gimnazijo, realko, realno gimnazijo, trgovske šole, tehniške šole itd., sploh vse šole izveniš bogoslovja. Na imenovanih državnih šolah pa gotovo ne pihja prehud »klerikalni« veter, če smo prav poučeni. Ker imajo torej slovenske deklice danes dovolj možnosti skrbeti za svojo izobrazbo na državnih srednjih šolah, ni prav umevno, zakaj naj bi mestna občina še nadalje trosila letno debele tisočake v prvi vrsti za one ljudi, ki na drugi strani vedno svetujejo občini varčnost in varčnost in zopet varčnost. Mnogo bolj kot za srednješolsko žensko izobrazbo pa je občina dolžna skrbeti za svoje ljudske šole in ravno v tistem okraju, kjer stoji licej, sta krvavo potrebni dve ljudski šoli. Neumestna pa je opomba »Jutra«, da hoče občina opustiti licej na ljubo samostanskim šolam, ker je splošno znano, da nobena samostanska šola nima ne gimnazije in ne realke itd., da je torej vsaka konkurenca v tem oziru izključena. Če bi »Jutro« hotelo povedati resnico, zakaj se zaradi liceja tako razburja, bi moralo povedati, da mu ne gre toliko za »ogroženost« narodno žensko izobrazbo, ki ni prav nič ogrožena, ampak samo za one njegove pristaje, ki imajo sedaj na liceju dobre službe. Ta skrb je pa odveč, ker smo prepričani, da nihče od teh gospodov ne bo ostal brez kruha.

Ij Vojaški konji za Orle. Včerajšnji »Narode« se pritožuje, češ kako je mogoče, da bi dala vojaška uprava Orlom na razpolago vojaške konje ob priliki proslave šentjakijskega orlovskega odseka. — Nam se to ne zdi prav nič čudnega. Vojaška uprava gotovo ve, da so med Orli izborni in odlični jezdeci, mnogo boljši od sokolskih jahačev, in takim se konja vedno lahko zaupa.

Ij Govorilna ura kluba SLS ljubljanskega občinskega sveta bo danes od 5.—6. ure popoldne v strankinem tajništvu, Jugoslovanska tiskarna II. nadst. Uradovali bodo referenti sledečih odsekov: 1. zastavljalnica, 2. dohodarstveni, 3. vodovod, 4. plinarna in 5. elektrarna.

Ij Članski sestanek Jugoslov. novinarskega združenja, sekcija Ljubljana, danes popoldne ob 3. uri v gostilni Košak, Krekov trg.

Ij Jubilej železniškega uradnika. Dne 3. t. m. je priredilo združenje železniških uradnikov v Ljubljani častni večer g. F. Vrišerja, nadzorniku drž. žel. G. Vrišer je pred kratkim dovršil petdeset let svojega službovanja pri državnih železnicah. Jubilantu je bil od združenja izročen častni dar. Kljub temu redkemu jubileju, ki jih je v resnici skrajno malo, pa je uprava drž. železnice zopet pokazala svoje pravo lice, to je, da niti malo ne zna ceniti dolgotrajnega vzornega in — kar se mora posebej poudariti — poštenega službovanja uradnika, ki je v službi prebil pol stoletja. Udeležil se je jubileja g. ravnatelj južne železnice, g. vodja inšpektorata drž. železnice v Ljubljani, a ravnateljstvo drž. žel. v Zagrebu, v kojega področje jubilar spada, ni smatralo potrebnim, da bi poslalo vsaj svojega odposlanca. Običaj je tudi in povsem umestno bi bilo, jubilarja primerno nagraditi; uprava drž. žel. tega ni storila, pač pa je bil g. Višar na nehonečen način upokojen, kar se mora smatrati za odkrito neupoštevanje poštenega dela. — Jubilantu, ki je še povsem čil in zdrav, kličemo vsaj mi njegovi tovariši: Na mnoga leta!

Ij Elizabetna konferenca vabi najvljudnejše v prid svojim bolnikom dobrotnike, prijatelje in čislano občinstvo, k dobrodelni prireditvi v prostorih Mlad. doma na Kodeljevem prihodnjem nedeljo 8. julija. Začetek po blagoslovu ob 4. pop. Godba Mlad. doma pod vodstvom kapelnika g. Dolinarja. Bogat srečolov. Dobra kapljica. Potice najimnitnejših gospodinj našega konca. V vsakem kotu pestra zabava i. t. d.

Ij Društvo delovodij in industrijskih uradnikov ima dne 7. julija ob pol 8. uri zvečer v Rokodelskem domu zborovanje. Sprejemajo se tudi novi člani. — Odbor.

Ij Pes ogrizel deklico. Dne 2. julija 1923 okoli 3. popoldne se je igrala 3 letna deklica Silva Menart na Resljevi cesti poleg tratoarja. Naenkrat priteče od nekod pes g. Čertalič, podere deklico na tla in jo prične grizti po obrazu. K sreči sta psa odgnala pisarniški sluga trgovske delniške družbe Ivan Romanjuk in Ana Oevirk, sicer bi pos deklico popolnoma razmesaril. Deklica je težko poškodovana na desnem licu in je bila takoj prepeljana v bolnico. — Na Resljevi cesti je splošno znano, da je dotični pes popadljiv in je že več oseb ogrizel.

Cerkveni vestnik.

e Koroški misijonarji, vč. oo. Žužek. Pristov in Sečnik so se pravkar srečno vrnili iz slovenskega Korotana. Od novega leta doslej so imeli na Koroškem v pliberški in doblavaški dekaniji 21 misijonov. Uspeh misijonov je bil splošno nepričakovano dober.

Prosveta.

Fr. Stelè:

Razstava bratov Kraljev.

(Konec.)

Razstavljene so v prvi vrsti slike, kiparska dela bolj radi dekoracije.

France je razstavil manj kot Tone, očitno ozirom na to, da je dvorana njegovo delo.

Skupina Magdalena, Oznanjenje, Oljska gora in Snemanje s križa ga kaže v najnovejši razvojni smeri. Da ga zanima v prvi vrsti problem izraza in forma, je jasno že iz tega, da je v teh slikah uloga barve potisnjena skoro popolnoma v ozadje. Zato, kako si skuša pojasniti neke osnovne gibe in forme s skoro kubičnimi pripomočki, je značilno Snemanje s križa. Tako ga vidimo zopet v novi, vendar z dosedanjim njegovim razvojem ozko zvezani smeri iskati svoje poti. Zvezo s prejšnjimi deli tvori Magdalena, ki podaja v svojem bistvu zopet problem tužne prošnje. Vsebinsko je nedvomno najgloblja med vsemi iz tega cikla in tudi bi rekel najmohernejša po svojem razpoloženju. Zena, ki ji seva groza v obrazu, stoji pred nami obrnjena s hrbtom proti pokrajini, v kateri se nahaja obširno mesto in za njim hrib s križi. V tem izrazu naj bi odsevala absolutna groza pred Babilonom, ki še vedno požira nedolžnost, preganja resnico in križa proroke — doživlja groze zgodovine in sedanje dobe.

Zanimivo za Francetovo hotenje je tudi St. Petersko predmestje. Vzel ga je napolniti ptičje perspektive, postavil v sredo cerkev, ki dominira s svojim toplim tonom med hladnimi, ki so razpoloženi okrog. Realnost stavb in ulic je posnel samo po slavni predstavnikih, ki so v svojih masah dobro zajeti; isto velja za skupine, z eno besedo: iz težko pregledane zmesi hiš in ulic je povzel monumentalne črte in mase in tako ustvaril v podrobnostih nerealno, v svoji monumentalni

fizionomiji pa realno sliko šentpeterskega predmestja.

Med kiparskimi deli je interesantna majhna Madona z detetom, ki drži cvetlico v roki, in kamna dva majhna kipea: Mati in posebno Otrok z rožo.

Tone se nam je to pot prvič predstavil kot portretist. Njegovo stremenje gre za tem, kako podati značaj v realistični obliki. S temi deli se je naenkrat povzpел med naše najboljša portretiste.

Na drugi strani pa vedno rad pomodruje. Borba z elementom, kjer se v ostrih, skoro bolesterzbujajočih zarezah elementarne mase bori za prehod več ljudi, katerih vsak po svoje izraža svojo nemoč, je zelo učinkovita in gotovo poskus vizionarnega reševanja življenjskih problemov. — Med najboljša Tonetova in sploh slovenska umetniška dela pa bi jaz prištel radi izredne izrazne sile Nevihto: Pogled na polje, kjer toča nesumljeno seka klasje, spredaj pa v obupu nazaj vržena glava in roke gospodarjeve ter mati z detetom, ki bolj udano izraža svoj obup, preko vsega pa je razlit kolorit viharnega svetlobnega razpoloženja. Ta slika sama opraviči marsikako nena ravno zasukan glavo ali vrat, katere so Kraljev tolikokrat očitali. — Zadnja večerja je zanimiva psihološka študija tega dogodka. Janez, ki ga najmanj odobravajo, je vseeno plod mojstra ga opazovanja. V nezavedni reakciji na grozno vest mu je zlezla glava med rame in nagnil se je sunkovito za Učenika, kakor bi hotel iskati zatočišča. — Doprsna Madona z detetom je nabožna slika velike miline in je skoro popolnoma osvobodjena materialnosti.

Med kiparskimi deli je zopet razstavljen Glad — naraven štor, v katerega dane oblike je fantazija razbarvala interpretirala od gladi izmorgane obraze, katerih eden žveči lastne prste, drugi se je zagrizel v prst, roka krčevito grabi in stiska usabla prst, da iztisne zadnjo kapljico mleka.

Tudi ta razstava nam kaže brata Kralja v bujnem razvoju. Tudi ta nam je pokazala nove

plati njihovega stremjenja in iskanja po izpolnitvi izraznih sredstev, da izpovesta polagoma to, po čemer teži njihova duša. Toliko zagrizene doslednosti smo redko videli pri domačem umetniku. Pogosto stopata po občinstvu nerazumljivi poti, toda to ne radi poze, ampak radi notranje nujnosti. Njuna osebnost se stalno diferencira. Starejši, France, gre za formalnimi problemi in jih načenja vedno od novih strani. Tone je realističnejši od njega, pristen pa mistik in išče izraza za težka vprašanja, ki se stavijo pred njegovo mladost. Francetovo vretje je v formalnih problemih, Tonetovo v vsebinskih. Obema skupna pa je prirojena lirčna poteza in kadar ta prevlada, takrat sta tudi občinstvu neposredno dostopna.

pr Kulturno-historična razstava v Varaždinu. Prijatelji zgodovine in ljubitelji starin bodo priredili med 14. in 20. julijem t. l. v Varaždinu kulturno-historično razstavo. Zgodovinsko družbo v Mariboru, Muzejska društva v Mariboru, Celju in Ptuj se bodo udeležila razstave dne 19. t. m. Odhod iz Ptuja ob 6.53 uri zjutraj, prihod v Varaždin okoli 10. ure. Razstava bo zanimiva. Varaždinski samostani in cerkve so dali različne predmete na razpolago. Razstavljena bosta tudi arhiv čazmarskega kapitlja ter mestni arhiv. Razen tega bomo videli pohištvo v slogih 18.—19. stoletja. Ob tej priliki se bo vršil v Varaždinu tudi sestanek imenovanih društev, kjer se bodo določile smernice za sistematično arheološko in zgo-

dovinsko delo v mariborski oblasti. — Prijatelji domače zgodovine ste vabljeni, da se pridružite izletu.

pr V Blasniki tiskarni je izšla knjiga: Dr. Dragotin Lončar, Politika in zgodovina, 154 strani, cena 30 Din. Spis ima pet oddelkov. V prvem oddelku so politični življenjepisi Masaryka, Kreka, Mahničarja, Svetca, Šusteršiča in Tavčarja. V drugem oddelku se opisuje boj za Jugoslavijo v socialističnem gibanju. Tretji oddelke razpravlja o centralistični in federalistični oziroma avtonomistični ustavi v Jugoslaviji. Četrti oddelke govori o razliki med socialističnim in komunističnim gibanjem. Peti oddelke je najboljše in priporočljivo, zakaj in kako smo izgubili Koroško ter Primorsko. Spis je aktualen, ker je zgodovinski dokument slovenskega mišljenja in gibanja ob svetovni vojski.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Pašmrom. diferenc. v C	Nabo, vetrovi	Padavine v mm
4./7. 21 h	738.6	19.5	0.6	d. obl. brezv.	
5./7. 7 h	740	17.8	0.7	megla brezv.	1.7
5./7. 14 h	739.7	20.8	1.2	d. obl. j. v.	

Pištanj
ČEHOSLOVAC'KA

najboljše proti tganju, revmi, iskanju itd. najudobnejše hoteli s kopalnicami, direktni avtobusi iz Zagreba v Bratislavo od tu i in pol ure. Najudobnejše celodnevna ohranjanje v zdraviliškem hotelu od 25 do 40. Grand hotel Royal od 50. —. Jugoslovani doba še druge ugodnosti pri cenah.
Informacije: L. Schreier, Zagreb, Akademski trg 1. II od 8. do 10. in 4. do 6.

Pozor GASILNA društva

Gasilske DIPLOME in razglednice ima v zalogi H. ZUPAN, knjigovez, Ljubljana, Tržaška cesta 24. 4046

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in pa znancom, da je danes, v torek 3. julija, preminul po dolgi in mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajočega, naš predobri mož, oče, tast in praded, gospod

Florijan Polše

rud. blagajnik v p. in hišni posestnik

Pogreb se vrši v petek, dne 5. julija 1923 ob 16. uri popoldne od hiše žalosti, Loke 309. Blagi pokojnik se priporoča v blag spomin.

LOKE pri Trbovljah, dne 3. julija 1923.

ZALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Za blago sočutje in častno spremstvo k zadnjemu počitku se iskreno zahvalijo

ZALUJOČI OSTALI.

Poravnajte naročnino!

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem tužno vest, da nas je danes, dne 5. julija ob 12. opoldne nenadoma zapustil naš srčnodobri oče, oziroma stari oče, tast in svak, gospod

Franc Bock

revident južne železnice v pokoju.

Pogreb dragega pokojnika se vrši v soboto ob 16. iz hiše žalosti: Vrhovčeva ulica št. 17 na pokopališču k Sv. Križu.

ZALUJOČI OSTALI.

Brez posebnega obvestila.

RAZPIS.

Uprava Ljubljanskih velesejmov oddaja za III. Ljubljanski velesejem v najem

1. Restavracijo z vsemi prostori,
2. Paviljon za vinotoč.

Obe zgradbi se oddasti prazni ter jih mora najemnik z vsem potrebnim sam opremiti. Ponudbe naj se pošiljajo do 15. t. m. ravnateljstvu Ljubljanskega velesejma, katero je na razpolago z ustnjenimi informacijami.

Ljubljana, dne 6. julija 1923.

UPRAVA LJUBLJANSKIH VELESEJMOV.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Vajenca

za MIZARSKO OBRT sprejem TAKOJ, tudi na hrano in stanovanje. — JOSIP GOLJAR, mizar. KLEČE št. 2. 4036

SPREJMEM v večje LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE, združeno s parno žago

kot družabnika

in VODJO v lesni trgovini več ali manj izurjene podjetno moč iz dobre hiše na deželi, ki razpolaga vsaj z Din 100.000 kapitala in ki bi bil pripravljen pri lesni trgovini sodelovati. — Ponudbe pod »SLOVENSKO PODJETJE 3944« na upravo lista.

šivilja gre šivat

na dom. Naslov pri upravi pod št. 4040.

Iščemo HLAPCE

h konjem za posestvo na Hrvatskem. Vprašati pri INŽ. ŠNELER Resljeva cesta 31, I. nadstropje.

Za lepo sobo

meblirano ali prazno, s separatnim vodom in dobro postrežbo, v bližini glavne pošte, DAM DIN 150.— NAGRADE. Ponudbe pod »Večkrat odsotenc« na upravo.

OVES -- KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta št. 33 pri »Balkanu« po najnižjih dnevnih cenah. 3697

Dam posojilo

onemu, ki mi da v NAJEM oziroma preiskbi STANOVANJE: 1 sobo, kuhinjo in pritlikline. — Ponudbe prosim na upravo »Slovenca« pod »PROTIUSLUGA«.

Likvidacija!

Razprodajajo se pod dnevnimi cenami v vsaki množini: KRAMPI, nasajeni — LOPATE, nasajene (metanke) — VOZNE PLAHE — ŠTRANGE, močne, 4 in pol metra dolge — KONJSKE PODKRE števila 1 do 3 — konjki in volovski PODKOVČNIKI »SATZER« št. 1 — KOTLI, pocinkani, vsebina 60 litrov s pokrovom. Pojasnila daje brezplačno trg. prokurist PETER ŠETINA, SEVNICA OB SAVI.

Postelja

s celo opravo NAPRODAJ v Sp. Šiški, Nova ulica št. 228 — od 12. do 3. ure.

Delavnico iščem kjerkoli.

Ponudbe pod »Delavnica« na upravo.

Inserirajte v »Slovenca«!

Banatsko moko la.

na vreče in vagone razprodaja M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri »Balkanu« po najnižjih dnevnih cenah. 3696

kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih Nafthomazilo, ki je brez duha in ne muže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 7 Din. pri TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.

KUPIM

enodružinsko hišo

z malim VRTOM na prometnem kraju v bližini ali na periferiji Ljubljane, pravno za trgovino ali obrt. — Ponudbe z navedbo cene pod »HIŠA Z VRTOM« na Anončni zavod Drago BESELIJAK, Ljubljana, Sodna ulica 5. 3998

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsake postaja v Sloveniji, M. BIELIČ, Dunajska cesta 33, pri »Balkanu«.

PRODAM dobro ohranjeno

kompletno ORODJE

ZA IZDELOVANJE

cementne opeke.

Vpraša se pri tvrdki LJUDEVIT SIRC v Kranju. 3976

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE Ivan Bogataj, konces. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30. Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerko, Florijanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 18.

Korn T., Poljanska cesta št. 8. MEHANIČNA DELAVNICA: pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisarne, stroje popravlja in preuavlja Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA: »Čehoslovija« d. d., Sodna ul. 3, Tel. 463.

Ranzinger R., Cesta na ruž železn. 7—9

TROGOVINA Z ŽELEZNINO: Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TROOV Z DEŽNIKI IN SOLČNIKI: Mikuš L., Mesni trg 15.

TROOV Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM: Fran Erjavec, pri »Zlati lopatje, Valva zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHIŠTVA: F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17

DODAJA HLADILNIK VAGONOV

in spremstva, kakor dobava celih vagonov umetnega ledu z eventualnim naknadnim poledenjenjem prevzame promptno po najnižjih dnevnih cenah HEINRICH SCHIGERT, Fahrwerksunternehmen GRAZ, Eggenberg 20.

IZJAVA.

Podpisani javlja, da g. KAREL VELKAVRH ni upravičen, sprejemati denarja od strank na moje ime, ker jaz njemu izročena plačila ne pripoznam.

Karel Cigler, trgovec z premogom in drvimi, Sp. Šiška št. 72.

Oglas.

Nabavka brašna (moke)

Na osnovu naređenja Gosp. Ministra Vojnog in Mornarice E. P. broj 3260 od 1. maja ove godine održat će se na dan 4. avgusta 1923. godine u 11 časova pre podne u intendanturi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani (kasarna Vojvode Mišića objekt XIV.) prva javna usmena licitacija za nabavku i isporuku 730.000 kilograma pšeničnog Hlebnog brašna tipa 80%, i to:

za garnizion Ljubljana 290.000 kilograma
za garnizion Maribor 280.000 kilograma
za garnizion Celje 160.000 kilograma

Izporuka brašna po mesečnim partijama franko magacin intendantskih slagalista pomenutih garnizona do 25. novembra 1923. godine.

Kaucija polaže se u gotovom novcu ili vrednosnim papirima po odredbama čl. 88, Zakona u državnom računovodstvu na dan licitacije do 10 časova pre podne na kasi Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i to:

Za garnizion Ljubljanski 75.000 dinara, za garnizon Mariborski 75.000 dinara i za garnizon Celje 40.000 dinara ukupno 190.000 dinara.

Uslovi po kojima će se ova licitacija izvršiti, mogu se videti svakog dana pre i posle podne u kancelariji intendature Dravske divizijske oblasti u Ljubljani i vojnog okruga u Mariboru i Celju.

Svaki ponudjač (licitant) obavezan je, da na dan licitacije preda predsedniku komisije pismeno svedočanstvo nadležne trgovačke komore o svojim preduzimajkim podobnostima kao i uverenje o tome, da je svoju radnju prijavio poreskim vlastima i platio pores za tekuće tromesečje.

Iz kancelarije intendature Dravske divizijske oblasti E. broj 9904 od 26. juna 1923. godine u Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna u Ljubljani.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc u Ljubljani.